

בש"פ 4244/18 - בלאל סח'ניני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4244/18

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: בלאל סח'ניני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 3.5.2018 במ"ת 20162-03-18 שניתנה על-ידי כבוד השופט א' פורת

תאריך הישיבה: כ"ב בסיון התשע"ח (5.6.2018)

בשם העורר: עו"ד משה אביטל

בשם המשיבה: עו"ד שרית רייך אבניאל

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 3.5.2018 (מ"ת 20162-03-18, השופט א' פורת). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים.

2. ביום 11.3.2018 הוגש כתב אישום, המכיל שלושה אישומים, נגד שלושה - העורר, מתן בודנה ושרין דוידוב (להלן בהתאמה: מתן ו-דוידוב). כתב האישום מייחס למתן, הנאשם 1, את החלק הרב ביותר במעשים המתוארים בו. לעורר עצמו יוחסה מעורבות באישום השלישי בלבד. בחלק הכללי של כתב האישום נטען כי משטרת ישראל הפעילה סוכן שהיה בעל היכרות מוקדמת עם שלושת הנאשמים (להלן: הסוכן).
3. על-פי האמור באישום השלישי, העורר ומתן סיכמו לסחור בצוותא בנשק. כתב האישום מפרט מספר מועדים שבהם נערכו שיחות טלפון בין מתן לסוכן שבהן גיבשו השניים תכנית לפיה מתן ימכור לסוכן כלי נשק שונים, לרבות תת מקלע מאולתר מסוג "קרלו" (להלן: עסקת הנשק או העסקה). באותן שיחות אמר מתן לסוכן כי העורר הוא שיספק לו את ה"קרלו". במקביל לשיחות שניהלו מתן והסוכן, קיים מתן גם שיחות טלפון עם העורר בנוגע לעסקת הנשק. בסיכומו של דבר, הסוכן הגיע למקום שבו קבע להיפגש עם מתן והאחרון הגיע למקום תוך מספר דקות. בהנחיית מתן, הסוכן מסר לו את הכסף והלך לרכב שברולט שהמתין בשול הדרך. ברכב נהג העורר, כשברשותו ה"קרלו" - תת מקלע מאולתר בקליבר 9 מ"מ פאראבלום ומחסנית תואמת שבתוכה שבעה כדורי תחמושת. בהמשך לכך, מסר העורר לסוכן תיק גב שהכיל את כלי הנשק ולקח מהסוכן תיק גב ריק. בדרכו של הסוכן חזרה לחיפה הוא פגש במתן בצומת מרומזר והאחרון אמר לו שנמסרו לו כ-15 כדורי תחמושת.
4. על יסוד האמור, נטען כי העורר החזיק, נשא וסחר בצוותא חדא בנשק, במחסנית ובכדורים בלא רשות על פי דין, וכי בכך ביצע עבירות של סחר בנשק שלא כדין לפי סעיפים 144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) בצירוף סעיפים 144(ג) ו-29 לחוק וכן עבירות של החזקה, נשיאה והובלה של נשק לפי סעיפים 144(א) רישא וסיפא לחוק בצירוף סעיפים 144(ב) רישא וסיפא ו-29 לחוק.
5. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.
6. ביום 3.5.2018 החליט בית המשפט המחוזי כי קיימת תשתית ראייתית מספקת לביסוס ראיות לכאורה בנוגע למיוחס לעורר באישום. בית המשפט המחוזי הצביע על כך שהסוכן זיהה את העורר כמי שמסר לו את התיק עם כלי הנשק ואף זיהה אותו בהמשך בבירור בחדר החקירה. בית המשפט המחוזי הוסיף וציין כי הרכב שצולם על-ידי הסוכן בעסקת הנשק אותר בהמשך בביתו של העורר. עוד קבע בית המשפט המחוזי כי בחומר הראיות קיימות הקלטות של השיחות בין הסוכן לבין מתן אשר מחזקות את עדותו של הסוכן, מאחר שנשמעים בהן סכומי העסקה וחלוקתם בין העורר לבין מתן. בנוסף לכך, בית המשפט המחוזי ציין כי ממחקרי התקשורת עולה התאמה בין מועדי השיחות שביצע מתן עם הסוכן לבין מועדי השיחות שביצע עם מספר טלפון שיש ראיות התומכות בכך שהוא שייך לעורר. בית המשפט המחוזי קבע כי תשובתו של העורר בחקירה לפיה יתכן שנגע בתיק, שבו לפי הנטען הועבר כלי הנשק, מצביעה על הבנתו כי יתכן שנמצאו על התיק האמור טביעות אצבע שלו, ובכך מחשידה אותו גם כן.
7. בהחלטה נוספת מאותו יום, ובהמשך לקביעתו בדבר קיומן של ראיות לכאורה, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. בית המשפט המחוזי ציין כי העורר מואשם בעבירה המקימה עילת מעצר סטטוטורית וכי יש לו הרשעות קודמות בעבירות חמורות. בהתחשב בכך, וכן בשל אופיו של האישום, בית המשפט המחוזי סבר כי לא קיימת חלופת מעצר שתאיין את מסוכנותו של העורר. בנסיבות אלה, נמנע בית המשפט המחוזי מלהורות על

הזמנת תסקיר לצורך בחינת ההיתכנות של חלופת מעצר.

הערר

8. העורר טוען כי בית המשפט המחוזי טעה בקבעו כי קיימות ראיות לכאורה נגדו. עיקר טענותיו של העורר מופנות נגד מהימנות הסוכן והראיות המבוססות על עדותו. העורר טוען כי הסוכן לא היה מסוגל לזהות אותו בהתחשב בתנאים ששררו במקום העסקה וכי אין ביניהם היכרות מוקדמת המאפשרת זיהוי. עוד טוען העורר כי לא ניתן לקשור בינו לבין מספר הטלפון המיוחס לו באישום וכי אין כל ראיה פורנזית הקושרת אותו לתיק או לכלי הנשק.
9. כן טוען העורר כי טעה בית המשפט המחוזי בכך שלא שיחרר אותו לחלופת מעצר אשר תפחית מהמסוכנות הלכאורית שלו תוך פגיעה פחותה בחירותו, ולמצער בכך שלא ביקש משירות המבחן לבדוק את החלופות שהוצעו למעצר. בהקשר זה, העורר טוען כי בית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספיק לכך שעברו הפלילי ישן יחסית ולא כולל עבירות מסוג העבירות בהן הוא מואשם כעת.
10. העורר מוסיף וטוען כי בית המשפט המחוזי טעה בכך שהבחין בין העורר לבין דוידוב כאשר הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריא, בה בשעה שהסתפק במעצרו של דוידוב בפיקוח אלקטרוני, וזאת מבלי להידרש לתסקיר שירות מבחן. בהקשר זה, העורר אף טוען כי נגד דוידוב יש יותר ראיות למעורבות במיוחס לו מאשר נגדו. בסיכומו של דבר, העורר טוען כי יש להורות על שחרורו בתנאים מגבילים ולחילופין להפנותו לקבלת תסקיר מבחן שיבדוק את חלופות המעצר.
11. מנגד, המדינה טוענת כי דין הערר להידחות. לטענת המדינה, המארג הראייתי בעניינו של העורר הוא חזק ומספק. בהקשר זה, מדגישה המדינה כי התשתית העובדתית אינה מבוססת רק על הודעותיו של הסוכן, אלא על שורה של נתונים נוספים. בין היתר, המדינה מצביעה על כך שהמכונת שתועדה בצילום הווידאו של עסקת הנשק נמצאה בביתו של העורר, והוא אף העיד כי היא בשימוש. כמו כן, המדינה טוענת כי אחיינו של העורר ציין שהעורר עשה שימוש בתקופה הרלוונטית לאישום במספר הטלפון שממנו בוצעו התקשרויות למתן, וכי מאותו מספר טלפון אף בוצעו שיחות רבות לאשת העורר.
12. באשר לאפשרות לשחרר את העורר לחלופת מעצר, נטען כי לנוכח עברו הפלילי אין במקרה זה טעם המצדיק לסטות מן הכלל שלפיו כאשר מדובר בעבירות נשק חמורות יש להורות על מעצר עד תום ההליכים. המדינה אף דוחה את ההשוואה לעניינו של דוידוב שהוא נעדר עבר פלילי, ואף הנשק שבו סחר הוא לכאורה בעל אופי מסוכן פחות, באופן יחסי (עטי אקדח, להבדיל מתת מקלע מאולתר).

דין והכרעה

13. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים אני סבורה כי דין הערר להידחות.

ראיות לכאורה

14. אפתח ואומר כי בחינת הראיות בתיק החקירה מלמדת כי אכן הונח בסיס מספיק לקביעה כי יש ראיות לכאורה הקושרות את העורר למיוחס לו בכתב האישום.
15. תיק החקירה מכיל ראיות רבות ומבוססות לכאורה. בולטים בהקשר זה הנתונים הבאים: העסקה תועדה לכל אורכה בצילום וידיאו והקלטות שבוצעו במצלמה נסתרת ואמצעי הקלטה שנשא עמו הסוכן, הסוכן הקליט את שיחותיו עם מתן, כלי הנשק מושא העסקה נתפס, קיימים מחקרי תקשורת ביחס למספר הטלפון המיוחס לעורר ולמספר הטלפון של מתן, הרכב שתועד בעסקה נתפס בביתו של העורר ואף העורר מודה בכך שעשה בו שימוש תדיר. להלן אפרט את הראיות העיקריות המבססות בענייננו ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של העורר במיוחס לו במסגרת האישום השלישי.
16. הראיות בעניין הזיהוי – הסוכן זיהה את העורר בעת ביצוע העסקה וציין זאת בדו"ח שמילא על האירוע ובמידע שמסר למפעיל שלו. ניתן להתרשם מצילום הווידאו של העסקה כי בניגוד לטענת העורר, תנאי המקום והקרבה הפיזית בין הסוכן למוסר הנשק היו כאלו שאפשרו – בזמן אמת – לסוכן לזהות את מי שמסר את כלי הנשק, ככל שהייתה לו היכרות מוקדמת איתו. אמנם, יש ספק האם הצילומים שהוגשו מאפשרים, בעצמם, זיהוי של העורר כמוסר הנשק, אולם, זוהי סוגיה נפרדת. בהקשר זה, יש לדחות את טענת העורר לפיה מהתיעוד החזותי של העסקה ניתן לראות כי מוסר הנשק הוא בעל חמש אצבעות שלמות ביד ימינו, בה בשעה שהעורר הוא קטוע אצבע. אמנם, לא ניתן להכריע בוודאות מהצילומים כי מוסר הנשק הוא קטוע אצבע, בשל האיכות הירודה של התמונה, אך הצילומים אינם שוללים אפשרות זו. לכך יש להוסיף, כי במהלך חקירתו של העורר נערך עימות בינו לבין הסוכן שזיהה אותו בהזדמנות זו פעם שנייה כמי שמסר לו את התיק עם כלי הנשק.
17. כמתואר לעיל, העורר טען כי כלל לא הייתה היכרות מוקדמת בינו לבין הסוכן, ולכן הסוכן לא יכול היה לזהות אותו. בהקשר זה, טען בא-כוח העורר שמהאזנה לשיחה בין הסוכן לבין מתן בנסיעתם חזרה מעסקת הנשק – אשר הוקלטה באמצעות מכשירי התיעוד שנשא עמו הסוכן – ניתן לשמוע את הסוכן שואל "זה בלאל [שמו הפרטי של העורר – ד' ב' א'] זה?" בא-כוחו של העורר טען כי שאלה זו מוכיחה שלא הייתה היכרות מוקדמת בין השניים, שהרי אחרת מדוע פנה הסוכן למתן בשאלה בדבר זהותו של העורר. בתגובה לכך, הצביעה באת-כוח המדינה בדיון על כך שהציטוט המלא מפיו של הסוכן היה: "זה בלאל זה. הוא השמין" – באופן שדווקא מעיד על היכרות קודמת. אם כן, הגם שאמירות אלו של הסוכן עשויות להתפרש תחילה כשאלה, דהיינו כחוסר ביטחון ביחס לזהותו של העורר, המשך הדברים תומך לכאורה בהתרשמות שמדובר במי שיש ביניהם היכרות מוקדמת. למצער, לא ניתן לקבל את טענת העורר שהדברים מעידים על חוסר זיהוי מוחלט שלו על-ידי הסוכן.
18. הראיות הקושרות את העורר לטלפון – אחיינו של העורר זיהה בחקירתו את מספר הטלפון המיוחס לעורר בכתב האישום כמספר הטלפון שבו השתמש העורר באותה תקופה. בנוסף לכך, מחקרי התקשורת מראים כי ממספר זה יצאו בימים המפורטים בכתב האישום שיחות רבות לאשתו של העורר, לאחיינו ולמתן. בחקירותינו בנוגע למספר הטלפון העורר השיב בדרך מתחמקת. תחילה, בחקירתו מיום 26.2.2018, בתשובה לשאלה האם הוא מזהה את מספר הטלפון, אמר העורר שהוא "לא מכיר את המספר הזה, אני מחליף כל יומיים, אבל זה לא טלפון שהיה" (עמ' 9, שורה 173). בהמשך, ציין כי הוא לא זוכר האם מספר הטלפון האמור שימש אותו ("לא זוכר, זה המספר אולי לא שלי, לא

זוכר", הודעת העורר מיום 6.3.2018, עמ' 3, שורה 24).

19. הראיות הקושרות את העורר לרכב – הרכב שבו נהג מוסר הנשק בזמן העסקה נתפס אצל העורר כאשר נעצר והעורר אף העיד כי הוא בשימוש העיקרי. בחקירתו מיום 26.2.2018 כשנשאל העורר מי עושה שימוש בכלי הרכב אף השיב: "רק אני" (עמ' 3, שורה 17). בחקירתו מיום 6.3.2018, העורר שינה את גירסתו והשיב כי "לפעמים בשישי שבת הרכב נשאר איתי, ולא הולך לרמי, אבל באמצע השבוע הרכב תמיד איתי" (עמ' 3, שורה 19). מכל מקום, לפי שתי גרסאותיו של העורר השימוש העיקרי ברכב נעשה על-ידו, ולכל הפחות הייתה לו אליו זיקת שימוש הדוקה.

20. התיק שבו הועבר כלי הנשק – על כל אלה יש להוסיף כי העורר שמר על עמימות בהתייחסותו לתיק שבו הועבר כלי הנשק במסגרת העסקה. כאשר הוא נשאל אם התיק מוכר לו והאם הוא נגע בו השיב העורר: "אני לא יודע אם התיק הזה יש לו טביעות אצבעות ע[ש]לי, לא זוכר אם זרקתי את התיק אני זורק הרבה תיקים" (הודעת העורר מיום 26.2.2018, עמ' 15, שורות 346-347). אכן, לא נמצאו טביעות אצבעותיו של העורר על התיק, אך ניתן להתרשם כי תשובתו הייתה תשובה מתחמקת שנועדה לספק לו הסבר לקיומן של טביעות אצבע שלו על גבי התיק, ככל שיימצאו כאלה.

21. אם כן, מהמתואר עד כה עולה שטענותיו של העורר אינן שוללות מן הראיות ה"גולמיות" את הפוטנציאל הנחוץ לשם הנחת בסיס לכאורי לאשמת העורר כנדרש בשלב זה של ההליך (בש"פ 8087/09 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד(נ)2(133, 145 (1996); בש"פ 4667/12 אזולאי נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (28.6.2012); בש"פ 898/15 עזיז נ' מדינת ישראל (19.02.2015)). כידוע, בשלב זה של ההליך בית המשפט אינו נדרש לשאלות של מהימנות עדים ולסתירות העולות מהחומר הראייתי אלא אם מדובר בסתירות מהותיות המחלישות את המסכת הראייתית באופן משמעותי (בש"פ 2607/10 פיניאן נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (18.4.2010); בש"פ 5867/15 חמאסה נ' מדינת ישראל, פסקה 31 (24.9.2015); בש"פ 1021/17 פלוני נ' מדינת ישראל (15.02.2017)). טענותיו של העורר ביחס למהימנותו של הסוכן ייבחנו אפוא במסגרת ההליך העיקרי.

תנאים נוספים לצורך מעצר עד תום ההליכים

22. משהונח הבסיס לקיומן של ראיות לכאורה, יש להוסיף ולבחון האם מתקיימים בעניינו של העורר התנאים בדבר עילת מעצר והיעדר חלופה שפגיעתה פחותה.

23. המעשים המיוחסים לעורר מקימים חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996. המסוכנות של העורר נלמדת גם מעברו הפלילי, הגם שאין לחובתו הרשעות מהשנים האחרונות.

24. בית משפט זה עמד לא אחת על כך שעבירות נשק מן הסוג שבו הואשם העורר מצדיקות, דרך כלל, מעצר מאחורי סורג ובריא (ראו למשל: בש"פ 1748/11 יחזקאל נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (10.3.2011); בש"פ 9359/16 מדינת ישראל נ' עמאש, פסקה 14 והפניות שם (13.12.2016)). לא מצאתי כי יש מקום לחרוג מכלל זה במקרה דנן, שבו מעורב נשק מסוכן במיוחד ובשים לב לעברו הפלילי של העורר.

25. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, ל' בסיון התשע"ח (13.6.2018).

ש ו פ ט ת
